

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Pomezí, okres Svitavy

569 71 Pomezí 349

Identifikátor školy: 600 100 600

Termín konání inspekce: 28. únor, 2., 3. a 18. březen 2005

Čj:	J4-1019/05-5146
Signatura	oj4cy119

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola sdružuje základní školu (dále ZŠ) a školní družinu. ZŠ je umístěna ve dvou budovách vzdálených více než 2 km.

ZŠ je úplná, ke dni 28. února 2005 zde bylo zapsáno 145 žáků prvního až devátého ročníku v devíti třídách. Většina žáků je místních, několik jich dojíždí z nedalekých obcí.

Stravování žáků je zajištěno ve dvou školních jídelnách nedaleko budov školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole vzhledem k přijatému vzdělávacímu programu, zejména s ohledem na sledované předměty
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání ve vyučovacích předmětech český jazyk a matematika na prvním stupni, český jazyk, německý jazyk, informatika na druhém stupni základní školy vzhledem k přijatému vzdělávacímu programu

PERSONÁLNÍ A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V základní škole působí 16 pedagogických pracovníků (14 učitelů a dvě vychovatelky školní družiny, obě vyučují několik hodin týdně v základní škole). Předměty jsou přiděleny podle odborné kvalifikace, zájmu vyučujících o předmět, zkušeností a příbuznosti k vystudovanému oboru.

Na prvním stupni vyučuje 5 pedagogických pracovníků. Všechny mají odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Na druhém stupni vyučují některé předměty učitelé bez odborné kvalifikace či příslušné způsobilosti pro daný předmět (cizí jazyky, předměty výchovného zaměření). Vyučujícími s odbornou kvalifikací i příslušnou způsobilostí je zde zajištěna výuka všech hodin matematiky, fyziky, informatiky, přírodopisu a pracovních činností. Všechny učitelky, které ve škole působí, absolvovaly kurz k nápravě specifických poruch učení.

Plánování je funkční. Většina chystaných akcí je zanesena v plánu práce pro letošní školní rok, který je sestaven na základě podnětů vyučujících, další činnost školy je plánována formou měsíčních plánů a upřesňována ústní domluvou. Předmětové komise ustaveny nejsou, vyučující sdělují své požadavky na pedagogických poradách a vzhledem k velikosti školy v rámci denního kontaktu přímo vedení školy. Některé trvalejší informace jsou zveřejněny na školních nástěnkách ve sborovně a na chodbě školy i v záznamech z pedagogické rady. Svým přístupem zajišťuje vedení školy přátelskou, nestresující atmosféru pro práci.

Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada, rada školy, žákovský parlament (přenáší informace od žáků), rodičovský parlament (informace od rodičů).

Ředitel sleduje průběh a výsledky výuky na druhém stupni, zástupkyně ředitele hospituje na prvním stupni. Vzájemné hospitace provádějí učitelé hlavně v pátém ročníku z důvodu bližšího seznámení se s žáky.

Další vzdělávání pedagogů se zaměřuje zejména na ekologické aktivity, nové nápady do výuky, několik učitelů se zúčastnilo akce k tvorbě školního vzdělávacího programu. Více využívají vzdělávání vyučující prvního stupně a vychovatelky školní družiny. Ostatní akce

jsou navštěvovány méně zejména s ohledem na problémy při zastupování, obtížnost dopravy do vzdálených měst a snižující se nabídka vhodných akcí.

Prostory ZŠ se nacházejí ve dvou budovách obklopených přírodním prostředím. Obě budovy byly v nedávné minulosti rekonstruovány. Prostorové podmínky jsou vzhledem k počtu žáků a ke zvolenému vzdělávacímu programu dostačující. Chodby jsou vyzdobeny pracemi žáků (na prvním stupni i učebny). Na prvním stupni byly učebny vybaveny během posledních pěti let novým nábytkem.

Na druhém stupni jsou k výuce využívány kmenové učebny jednotlivých tříd, odborné pracovny chemie, fyziky, informatiky, školní dílna a kuchyňka. V učebně informatiky je umístěno deset počítačů, které škola získala mimo rámec projektu INDOŠ. Vybavení počítači na prvním stupni je velmi skromné. Vzhledem ke vzdálenosti budov je možnost využívání počítačového zázemí v druhé budově komplikovaná.

Ve škole je k dispozici dostačující množství dalších běžných pomůcek k výuce i pomůcek méně standardních (digitální fotoaparáty, digitální kamera, dataprojektor).

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou využívány nejčastěji kopírované materiály a běžné speciální pomůcky.

Požizování nových pomůcek a materiálu závisí na požadavcích učitelů dle potřeb výuky a objemu přidělených finančních prostředků. Zejména na začátku školního roku sestavují vyučující své návrhy a požadavky a společně pak vybírají priority. Vedení školy plánuje další doplňování a obnovu učebních pomůcek.

Personální podmínky i materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola včetně úprav a dodatků. Učební plán a výuka sledovaných předmětů dle rozvrhů hodin byly v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Probíraná témata ve sledovaných hodinách odpovídala učebním osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Dokumentace vedená školou zachycuje průkazně průběh vzdělávání.

Škola vykazuje v letošním školním roce jednoho žáka (v devátém ročníku) se specifickou poruchou učení, navýšené finanční prostředky nebyly požadovány. Individuální vzdělávací program, který zohledňuje poruchu, sestavila vyučující českého jazyka a seznámila s ním žáka, ředitele školy a rodiče žáka. Výchovným poradenstvím se zabývá kvalifikovaná učitelka s dlouholetou praxí - zástupkyně ředitele.

V rozvrhu hodin jsou vyučovací hodiny řazeny s ohledem na výkonnostní křivku žáka během dne. Přestávky mezi vyučovacími hodinami odpovídají délkám povoleným platnými právními předpisy.

Školní řád s přílohou (klasifikační řád) odpovídá platné legislativě.

O svých dětech se mohou rodiče informovat kdykoli po telefonické domluvě, důležité zprávy jsou žákům zapisovány do deníčků a žakovských knížek.

Škola se snaží o prevenci sociálně-patologických jevů zejména zavedením zájmových útvarů v odpoledním čase, které vedou vyučující školy, zajišťováním přednášek a besed, pořádáním akcí v obci i možností využívat zázemí školy v době mimo vyučování. Díky vytváření dobrých vzájemných vztahů mezi vyučujícími a žáky a zaměřením na posilování sebevědomí žáků a na kladnou motivaci je kromě jiného zajišťována prevence patologického chování žáků. Za loňský školní rok převažovalo množství udělených pochval nad množstvím opatření k posílení kázně.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Matematika a český jazyk na prvním stupni

Vyučující byly většinou dobře připraveny. Struktura hodin byla jasná, odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Učitelky měly promyšleno, které konkrétní vědomosti, dovednosti, návyky a postoje chtějí rozvíjet.

Žáci pracovali převážně s učebnicemi a pracovními sešity. V některých hodinách měli možnost ve výuce využít názorné pomůcky, obrazový materiál, karty s přehledy a odbornou literaturu. Veškeré pomůcky korespondovaly s právě probíraným učivem a sloužily žákům k lepšímu zapamatování učiva. Nástěnné tabule a jiné základní pomůcky byly při vyučování stále k dispozici.

Všechny hodiny obsahovaly úvodní seznámení s výukovými cíli. Ve většině hodin převažovala řízená frontální práce bez podílu žáků na organizaci výuky. Tam, kde učitelky zařadily relaxační část, popřípadě pestrou a zajímavou změnu činnosti, pracovali žáci s větším zájmem. Tento způsob práce pozitivně ovlivnil psychohygienické podmínky vyučování.

Učitelky pomáhaly žákům pochopit význam získaných vědomostí v souvislostech, v případě potřeby jim poskytly individuální pomoc tak, aby mohli všichni úspěšně splnit zadaný úkol. V menší míře zařadily do výuky kooperativní prvky učení, skupinové aktivity nebo práci ve dvojicích. Žáci tak byli minimálně vedeni ke vzájemné komunikaci, ke společnému řešení problémových úkolů, vyhledávání informací, popřípadě k diskusi nad daným tématem.

Časté pozitivní hodnocení za dílčí splnění úkolů zvyšovalo zájem žáků o výuku. Ve většině hodin byla prováděna průběžná konkrétní zpětná vazba, která vycházela převážně od učitelek. Závěrečné shrnutí a pozitivní zhodnocení povzbudilo žáky k další práci.

Kladem všech shlédnutých hodin byl přátelský a vlídný přístup vyučujících k žákům. Pozitivem bylo splnění stanoveného cíle a srozumitelné a jasné pokyny vyučujících před zadáváním samostatné práce.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a v českém jazyce na prvním stupni byly velmi dobré.

Český jazyk a německý jazyk na druhém stupni

Vyučující měly většinou hodiny promyšlené a připravené, výukové cíle byly přiměřené věku i dovednostem a schopnostem skupin. Individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků nebyly vždy zohledňovány. Chybějící aprobace pro cizí jazyk měla vliv na průběh výuky zejména po stránce metodické a v objevujících se drobnějších chybách v jazykové správnosti a výslovnosti.

Prostředí učeben nebylo dostatečně podnětně vybaveno ani gramatickými přehledy a výukovými mapami ani nebyly zaznamenány žádné vystavené práce žáků. Klasické uspořádání sezení žáků (často v lavici i po jednom) málo podporovalo využívání metod

a forem práce s jejich vzájemnou komunikací.

Dostačující materiální podpora v některých ze shlednutých hodin přispívala k názornosti výuky a k motivaci žáků k práci. Žákovské slovníky byly využity pouze v jedné sledované hodině německého jazyka.

Žáci většinou navazovali na své znalosti a zkušenosti. Při vysvětlování nové gramatiky vycházela vyučující německého jazyka vhodně z textu. Pestřejší vyučovací metody byly uplatňovány zejména jednou z vyučujících v českém jazyce, kde byla obvykle volena i vhodnější forma práce. Často byla zařazována práce v interakci vyučující - žák, jen občas pracovali žáci ve dvojicích. Sborové mluvení nebylo zaznamenáno. Práce ve dvojicích a zařazování referátů vypracovaných žáky činilo některé z hodin českého jazyka nejen efektivnějšími, ale i podporovalo komunikaci žáků.

Pouze zřídka byla zařazena alespoň krátká relaxace. Využití vhodných motivačních prvků v některých sledovaných hodinách napomáhalo udržení zájmu žáků o výuku.

Učitelky vytvářely ve třídách příjemnou atmosféru. Komunikativní dovednosti žáků však byly rozvíjeny méně s ohledem na zvolené formy práce. Stručné a výstižné zápisy v sešitech do českého jazyka pomáhají žákům zvládnout nejdůležitější základy učiva.

V hodinách učitelky hodnotily práci žáků, nevyužily jejich sebehodnocení a vzájemného hodnocení ani zhodnocení práce v závěru vyučovací hodiny.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a v německém jazyce na druhém stupni byly dobré.

Informatika na druhém stupni

Cíle výuky byly přiměřené a dařilo se je naplnit. Výhodou bylo, že počet žáků nepřevyšoval množství počítačů, nebylo tedy nutné střídání žáků při práci. Vhodné rozmístění počítačů učiteli usnadňovalo poskytnutí okamžité dopomoci či zpětné vazby žákům.

Prováděné činnosti v hodinách byly zajímavé a prakticky zaměřené. Žáci prokazovali značné znalosti i praktické dovednosti. Při práci s tabulkou si kromě poznatků z informatiky procvičovali vědomosti z hodin matematiky. Žáci, kteří splnili zadaný úkol, si mohli vybírat na počítači práci dle svého zájmu.

Ve většině hodin vládla příjemná atmosféra, žáci dodržovali zavedená pravidla. Nevhodné dlouhodobé sezení (po celou vyučovací hodinu) nebylo doplněno žádnou relaxační částí se změnou polohy těla.

Z důvodu chybějícího zhodnocení práce žáků zejména v závěru hodiny a chybějícího sebehodnocení či vzájemného hodnocení nevěděli žáci, jakých chyb se dopustili a jak by bylo možno pracovat ještě lépe.

Průběh a výsledky vzdělávání v informatice na druhém stupni byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky výuky jsou hodnoceny na jednáních pedagogické rady. Zpětnou vazbu o kvalitě vyučování poskytuje nejen umístování žáků v soutěžích a výsledky přijímacího řízení ke studiu ve středních školách, ale i další spolupráce s nejbližšími středními školami. Ke zjišťování výsledků vzdělávání využívá škola i komerčně vydávaných srovnávacích testů. Ředitel školy dále zadává každoročně dotazníky pro rodiče žáků ke zjištění jejich spokojenosti s výsledky práce školy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- V rámci programu „GLOBE“ patří škole 10. místo v České republice v množství naměřených a odeslaných dat do USA. Žáci tato data zjišťují ve svém volném čase (také o sobotách a nedělích). Tato akce má ve škole již tradici - žáci zjišťují data téměř bez přerušení od roku 1996.
- Škola získala pro letošní školní rok grant k uskutečnění projektu „Internet spojuje generace“. Garantem projektu je ředitel školy. Nejstarší žáci pomáhají starším obyvatelům (nejen) jejich obce se získáním základních znalostí o práci s počítačem, internetem, textovým editorem.
- Další školní akce přispívají k zájmu dětí o výuku právě na této základní škole i k prevenci patologických jevů. Žáci se zúčastňují v průběhu školního roku různých besed, divadelních představení, přírodovědných aktivit, soutěží a mohou pracovat v 9 zájmových útvarech. Nacvičují pod vedením jedné z vyučujících divadelní představení. Vydávají školní časopis, který vychází několikrát ročně. Ve škole pracuje také školní sportovní klub.
- Jednou z mimoškolních činností žáků je každoroční sběr papíru v obci. Letošní výtěžek 3 462 Kč byl odeslán na pomoc obětem zemětřesení v Asii.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 1319/9500 ze dne 22. března 1996
2. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 29 578/01-21 ze dne 4. ledna 2002
3. Třídní výkazy vedené ve školním roce 2004/2005
4. Třídní výkaz devátého ročníku vedený ve školním roce 2003/2004
5. Katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2004/2005
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004
8. Personální dokumentace - kopie dokladů o vzdělání vyučujících hospitovaných předmětů
9. Pedagogické rady - zápisy za školní rok 2004/2005 - 4 záznamy
10. Plán práce na školní rok 2004/2005 - Základní škola Pomezí ze dne 29. srpna 2004
11. Plány práce - leden 2005, únor 2005
12. Další vzdělávání pro rok 2004 ZŠ Pomezí
13. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, včetně úprav a dodatků čj. 25 018/98-22
14. Inspekční zpráva čj. 104 180/00-2607 ze dne 12. května 2000
15. Výroční zpráva Základní školy Pomezí školní rok 2003/2004
16. Rozvrh hodin podle tříd platný ve školním roce 2004/2005
17. Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek na ZŠ Pomezí, okres Svitavy od 1. února 2005

18. Školní řád Základní školy Pomezí schválený pedagogickou radou dne 26. ledna 2005
19. Příloha školního řádu - Klasifikační řád školy
20. Výběr ze žákovských knížek hospitovaných tříd
21. Výběr ze žákovských sešitů hospitovaných tříd
22. Časově-tematické plány učiva hospitovaných předmětů
23. Internet spojuje generace - monitorovací a konzultační návštěva školy - hodnotící text z návštěvy pověřeného člena sdružení TEREZA dne 22. února 2005

ZÁVĚR

Personální obsazení školy je na velmi dobré úrovni, problémem zůstává zejména zajištění výuky cizího jazyka. Organizační struktura školy je funkční. Svým přístupem zajišťuje ředitel školy atmosféru příznivou pro práci.

Dostačující materiální zázemí je v rámci finančních možností stále doplňováno, finanční prostředky získává ředitel nejen z klasických zdrojů. Prostory školy slouží žákům i mimo běžnou výuku.

Kvalita vzdělávání žáků měla u různých vyučujících rozdílnou úroveň. Rezervy byly zejména v uplatňování efektivních forem práce. Styl výuky byl pouze částečně ovlivněn chybějící odbornou kvalifikací přímo k výuce sledovaného předmětu, více závisel na osobnosti učitele. Učební osnovy školou zvoleného vzdělávacího programu byly respektovány.

Vynikající presentace školy v rámci ekologických aktivit i dalších zajímavých projektů přispívá ke zvyšování zájmu veřejnosti a k utváření dobrého jména této organizace.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Richterová	Richterová, v.r.
Členka týmu	Mgr. Kateřina Žežulová	K. Žežulová, v.r.
Členka týmu	Miluše Jasanská	Jasanská Miluše, v.r.
Členka týmu	Ing. Helena Koudelková	Koudelková, v.r.

Ve Svitavách dne 5. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj.

Česká školní inspekce, Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 9. 5. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Bronislav Králíček, ředitel školy

B. Králíček, v. r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	24. květen 2005	J4-1019/05-5146
Školská rada	24. květen 2005	J4-1019/05-5146

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.